

[Leonhard Hansen.]

viklingen blev skruet tilbage, hvorledes Haandværk og Industri vilde stagnere, fordi man gennem denne Lovgivning standsede den almindelige Tilgang til Fagene. Men gennem Tiderne har det vist sig, at det er gaaet ganske anderledes. Man har indordnet sig under de ændrede Forhold, som netop har været til Bedring for Haandværk og Industri. Og saaledes som det er gaaet med de tidligere Ændringer i denne Lovgivning, saaledes er det ogsaa gaaet med den sidste Lærlingelov. Jeg tror at kunne sige, at Industrien som Helhed taget hurtigt har fundet sig til Rette med Lovens Bestemmelser og har effektueret disse. Det Samarbejde, som adskillige af Lovens Bestemmelser forudsætter skal finde Sted mellem Arbejdernes og Arbejdsgivernes Organisationer, har fundet Sted, og mange Spørgsmaal er blevet løst tilfredsstillende for begge Parter. Et saa vigtigt og vanskeligt Spørgsmaal som Fastsættelse af overenskomstmæssige Lærlingelønninger har man forhandlet sig til Rette om inden for mange Fag, og Meningsløsheder, som ikke vilde være blevet ryddet af Vejen, saafremt denne Lov ikke var blevet gennemført, er nu bragt i Orden, saa vidt jeg forstaaer, endda i de fleste Tilfælde uden at det har været nødvendigt at vælge Opmand inden for de i Henhold til Loven nedsatte Voldgifter vedrørende dette Spørgsmaal.

At en saa gennemgribende Ændring af Lovens Bestemmelser som den, der har fundet Sted, skaber visse Vanskeligheder og møder adskillig Uvilje, er der vel ikke noget at sige til, og selv hos Haandværksmestrene, hvor Uviljen maaske har vist sig størst, tror jeg at kunne sige, at Forholdene er ved at trække sig i Lave. Men der er visse Ting, som jeg gerne vilde henstille til den højtærede Socialminister at have sin Opmærksomhed henvendt paa, Ting, som maaske kunde ændres administrativt, og som kunde skabe en vis Klaring.

I Loven staaer der udtrykkeligt, at Udgifterne ved teknisk Undervisning paahviler Mesteren, og at denne altsaa skal betale saavel Skolepenge som Rekvisitter. Dette praktiseres i mange Tilfælde paa den Maade, at Mesteren nok er villig til at betale disse Beløb, men at han lader Lærlingen lægge Pengene ud. Dette finder jeg ganske forkasteligt, ud fra den Betragtning, at Lærlinge jo i mange Tilfælde kommer fra fattige Hjem, hvor det at skulle skaffe disse Penge og lægge dem ud, maaske paa ubestemt Tid, ofte kan volde overordentlig store Vanskeligheder. Dette Forhold mener jeg let vil

kunne rettes, saafremt der blev givet de paagældende tekniske Skoler et Paalæg om at opkræve det paagældende Beløb hos Læremesteren, og at samtlige tekniske Skoler snarest gørligt rettede sig efter Bestemmelsen i Loven om, at Rekvisitter og Undervisningsmateriale skal udleveres Lærlingen af Skolen.

Det er mig bekendt, at adskillige Mestrene nægter at betale disse Rekvisitter og Undervisningsmateriel og fradrager Udgifterne hertil i de paagældende Lærlinges Lønninger. Dette er naturligvis ganske ulovligt, for saa vidt der i Lærekontrakterne er anført det Beløb, som vedkommende Lærling skal lønnes med.

Vanskeligheden ved at faa dette Forhold bragt i Orden maa vistnok søges deri, at disse Spørgsmaal kommer ind under civilretlige Sager, og naar man kender det Forhold, som Lærlingen staaer i til sin Læremester, og ved, at Forældre eller Værger for ikke at skade dette Forhold er uvillige til at anlægge civilretligt Sagsmaal imod Læremesteren, vil man være klar over, at dette i mange Tilfælde betyder, at denne slipper fri for at betale. Derfor henstiller jeg, om det ikke vilde være muligt at drage dette Spørgsmaal ind under de Punkter i Lærlingeloven, som det offentlige skal tage sig af.

Denne Lov har nu virket i over et Aar, og at den har paalagt Politimyndighederne Landet over meget Arbejde, siger sig selv. I adskillige Byer, som f. Eks. Aarhus, gør Politiet et energisk og dygtigt Arbejde for at faa Loven fortolket og praktiseret saaledes, som det har været Hensigten. Men det er mig bekendt, at dette ikke er Tilfældet alle Steder, hvor man da let faar den Opfattelse, at Myndighederne ikke har sat sig tilstrækkeligt ind i denne Lovs Bestemmelser. F. Eks. behandles Lærlingevoldgiftsager ofte som rene Politisager med forudgaaende politimæssige Undersøgelser, saaledes at Voldgiftsdommernes Opmand ofte møder med en forudfattet Mening, og saaledes at Opgaven som Mægler fuldkommen forflygtiges.

Hensigten med Lærlingevoldgiften er naturligvis den, at Parterne, efter at have faaet Sagen oplyst, indkaldt eventuelle Vidner, forsøger at mægle sig til Rette. Er dette ikke muligt, er det Opmandens Opgave enten at følge den ene Part eller at afsige en Kendelse efter de Oplysninger, som har foreligget for ham, og ikke efter Oplysninger, der forinden Voldgiften er indhentet som i almindelige Politisager. Jeg henstiller, om ikke det vilde være hen-